

Landskonferansen om Down syndrom 2016

PROGRAM TORSDAG 7. APRIL

08.00 - 09.45 Registrering

PLENUM

09.45 - 10.00 Torshovkorpset

10.00 - 11.00 Velkommen og offisiell åpning

Lisbeth Hammer Krog, ordfører i Bærum

Anne Lindboe, barneombud

Torkil Åmland, Statssekretær i Arbeids- og sosialdepartementet

11.00 - 11.45 Fra X-ray ungdomskulturhus: "Er det plass for meg?"

Et kunstprosjekt med ambisjoner for ungdom med spesielle behov

Andreas Ehres, prosjektleder, Cliff Moustache (Nordic Black Theatre og X-ray) og

Farooq Ahmed Farooqi (X-ray)

11.45 - 12.15 Pause

12.15 - 13.00 Motvind er til for å seiles i, *Bjørnar Erikstad, seiler*

13.00 - 14.00 Lunsj

TEMA: JEG OG VERDEN - Om kommunikasjon og samspill med andre

Parallell 1: Småbarn

14.00-15.00 Abilities and needs of children with trisomy 21
Prof. Dr. Sabine Stengel-Rutkowski, Tyskland

15.00-15.30 Pause

15.30-17.00 Forstår du meg?
Munnmotorikk og talk tools
Line Avers, Barnas språksenter
Musikk og kommunikasjon
Disimillis
Grunnleggende læreforutsetninger
Kapellveien habiliteringssenter

17.00-17.30 Om bruk av tvang
Kapellveien habiliteringssenter

Parallell 2: Skolebarn

14.00-15.00 Språkstimulering og kommunikasjon
Karianne Hjørnevik Nes, kommunikasjonsrådgiver og medlem NNDS fagråd

15.00-15.30 Pause

15.30-16.30 Programmet "Vi sprenger grenser" - om økt forventning, bevissthet og kompetanse
Elin Dahlseng Eide, avdelingsleder Statped

16.30-17.30 Skole, vennskap og annerledeshet
Kristian Bogen, far

Parallell 3: Ungdom/voksen

14.00-15.00 Hva betyr det å være myndig og ha selvbestemmelses rett når man har Down syndrom?
Hedvig Ekeberg, jurist, NFU

15.00-15.30 Pause

15.30-16.30 Vennskap, pubertet og seksualitet
Nina Skauge, forlegger og mor

16.30-16.45 Poseidon - et europeisk IKT-prosjekt med norsk deltagelse
Lasse Brustad, daglig leder NNDS

16.45-17.30 "Jeg kan" - teknologi i praktisk bruk
Cecilie Campbell, prosjektansvarlig Ålesund kommune

Parallell 4: Kommunikasjon og adferd

14.00-17.30 Metoder og strategier for å fremme læring og samhandling, og forebygge etablering av uønsket adferd. Aldersfokus 6-12 år. Kapellveien habiliteringssenter

PLENUM

17.30 - 17.45 Pause

17.45 - 18.45 NNDS årsmøte

19.00 - 20.30 Middagsbuffet

20.30 Minikonsert ved Ingrid Bjørnov

Landskonferansen om Down syndrom 2016

PROGRAM FREDAG 8. APRIL

08.00 - 08.45 Registrering

TEMA: LÆRING FOR LIVET - om arbeidsliv og læringstiltak

PLENUM

08.45 - 09.00 Åpning

09.00 - 09.45 **Arbeidsliv og inkludering – erfaringer fra et europeisk perspektiv**

Anna Contardi, leder av European Down Syndrome Association

09.45 - 10.00 **Pause**

Parallell 1: Småbarn	Parallell 2: Skolebarn	Parallell 3: Ungdom/voksen	
<p>10.00-10.45 Early childhood development <i>Professor Sue Buckley, Down Syndrom Education International, England</i></p>	<p>10.00-11.00 Rammeverket for tilpasset opplæring <i>Utdanningsdirektoratet</i></p>	<p>10.00-11.45 Arbeid og rettigheter Innledning om rammeverk og bistand <i>Presentasjon av ulike typer arbeidsplasser</i> <i>Avklares</i></p>	
<p>10.45-11.30 Programmet "Vi sprenger grenser", livet i barnehagen <i>Anita Eide, Statped</i></p>	<p>11.00-11.30 Pause</p>	<p>11.45-12.00 Pause</p>	
<p>11.30-11.45 Pause</p>	<p>11.30-12.15 Matematikkundervisning i skolen. <i>Professor Sue Buckley, Down Syndrom Education International, England</i></p>	<p>12.00-13.15</p>	
<p>11.45-12.30 Apper og dingser – nyttige digitale verktøy eller blindvei? <i>Siw Klementsens Trengereid, Statped</i></p>	<p>12.15-13.15 Erfaringen og nytten av digitale læreverktøy og apper <i>Professor Sue Buckley, Down Syndrom Education International, England</i></p>	<p>Ungdom:</p> <p>Rammeverk for tilrettelagt opplæring i videregående skole <i>Utdanningsdirektoratet</i></p>	<p>Voksne:</p> <p>Bolig, gode eksempler. Innledning om rammeverket <i>Avklares</i></p>

13.15 - 14.15 **Lunsj**

Program fredag 8. april fortsetter

Landskonferansen om Down syndrom 2016

PROGRAM FREDAG 8. APRIL

TEMA: KROPP OG HELSE

Parallell 1: Småbarn	Parallell 2: Skolebarn	Parallell 3: Ungdom/voksen
<p>14.15-14.45 Nasjonal veileder for oppfølging av barn med Down syndrom <i>Oslo universitetssykehus</i></p>	<p>14.15-15.15 Trening - en praksisfortelling om etablering av et treningstilbud <i>Øystein Ultvedt, initiativtaker Sabeltanngymmen</i></p>	<p>14.15-15.15 Ser vi psykisk helse og utviklingshemming som en og samme ting? <i>Trine Lise Bakken, enhetsleder Klinikk psykisk helse og avhengighet, Oslo Universitetssykehus</i></p>
<p>14.45-15.45 Ny medisinsk forskning • <i>Lauritz Stoltenberg, legespesialist, Oslo barne- og lungelegesenter</i> • <i>Beint Bentsen, seksjonsoverlege, barnegastroenterologisk seksjon, Ullevål sykehus</i> • <i>Vegard Hovland, overlege, barne-medisinsk avdeling, Ullevål sykehus</i></p>	<p>"Min idrett" Presentasjon om ulike idrettstilbud <i>Avklares</i></p>	<p>15.15-15.30 Pause</p>
<p>15.45-16.00 Pause</p>	<p>15.30-15.45 Pause</p>	<p>15.30-16.00 Olle vil bestemme selv - Om selvstendighet og selvbestemmelse <i>Nina Skauge, forlegger og mor</i></p>
<p>16.00-16.45 Om spising og kosthold <i>Avklares</i></p>	<p>15.45-16.45 Det nyeste innen medisinsk forskning <i>Lauritz Stoltenberg, legespesialist, Oslo barne- og lungelegesenter</i></p>	<p>16.00-16.30 Trening, helse, fellesskap og velvære <i>Anne Ottestad, inkluderingsansvarlig Friskis og Svettis</i></p>
<p>16.45-17.15 Innblikk i Sherborne bevegelsesmetodikk <i>Avklares</i></p>	<p>16.45-17.45 Kosthold i en travel hverdag <i>Ingerid Øverås, klinisk ernæringsfysiolog, Oslo universitetssykehus</i></p>	<p>16.30-17.00 Sunnere mat - og veien dit <i>Anne Gro Innstrand, psykologspesialist og forfatter</i></p>
<p>17.15-17.45 Opptur med Down: Mestring gjennom friluftsliv <i>Katrine og Eivind Eidslott, foreldre</i></p>		<p>17.00-17.45 Det nyeste innen medisinsk forskning <i>Petra Aden, overlege barnehabiliteringen, Oslo universitetssykehus</i></p>

19.30
20.00

Aperitiff
Festmiddag (eget program kommer)

Landskonferansen om Down syndrom 2016

PROGRAM LØRDAG 9. APRIL

PLENUM

08.30 - 09.00 Åpning

09.00 - 09.15 Søskenperspektiv

Selene Fjellvang Lie

09.15 - 09.45 "Søskenrelasjoner der unge voksne med Down syndrom forteller"

Jennifer Bryant, PP-rådgiver i Askim kommune

09.45 - 10.30 "I det lange løp", en oppfølgingsundersøkelse om hverdagsliv og samliv i familier med utviklingshemmede barn

*Berger Hareide, tidligere leder av Samlivssenteret, Modum Bad og avdelingsdirektør i Bufdir
Kjersti Tytingvåg Rogne, familieterapeut og tidligere forsker ved Modum Bad*

10.30 - 11.00 Pause

11.00 - 12.00 Hva skjer hos våre nærmeste naboer og hva kan vi lære av dem?

Nordiske Down syndrom organisasjoner

12.00 - 12.45 Avslutningsforedrag

Geir Lippestad, advokat og byråd, Oslo

12.45 - 13.00 Hilsen fra ungdomskonferansen

13.00 - 13.15 Avslutning og vel hjem!

13.15 - 14.15 Lunsj
